

надалі ця сфера інвестування буде привабливою для інвесторів.

Література:

1. Винник Т. Переваги та вигоди мобільно го банкінгу / Т. Винник, О. Пастущин // Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції студентів і молодих учених "Соціально економічні аспекти розвитку економіки", 27— 28 квітня 2017 року. — Т.: ТНТУ. — 2017. — С. 46—47.

2. Що заважає українським банкам розвиватися онлайн [Електронний ресурс]. — 2017. — Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/CHto-meshaet-ukrainskim-bankam-razvivatsya-onlajn>

3. Паперник С. Банк в кишені. [Електронний ресурс] / С. Паперник. — 2018. — Режим доступу: https://biz.nv.ua/ukr/experts/paper_nyk/bankisheni639.html

Завальський А. А.

студент Інституту інформаційних технологій в економіці
Науковий керівник: Шуплат О.М., канд. екон. наук, доцент
кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна

ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку цивілізації все актуальнішим стає питання виробництва товарів без завдання шкоди навколишньому середовищу. Причиною такої новітньої тенденції стало різке погіршення становища природи.

За останні 100 років світом прокотилась низка криз від продуктової та паливної до кліматичної та фінансової. В останні 5 декад 60% світових екосистем зазнали деградації, рівень викидів вуглецевого газу досяг 40%, спостерігається значний дефіцит водних ресурсів, мільярд людей голодує, інший мільярд страждає від надмірного харчування та супутніх захворювань, кожна четверта людина в країнах, що розвиваються, живе поза межею бідності, два мільярди людей живуть менш ніж на 2 дол. США в день [1].

Не дивно, що більшість великих підприємств переходять до екологічних методів виробництва, поступово відступаючи від застарілих і непрактичних, та використання органічних матеріалів для фасування, замість штучних.

Як зазначив Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун: "За останнє сторіччя ми були свідками трьох економічних перетворень. Спочатку відбулася промислова революція, потім – технологічна революція, за якою настала наша сучасна ера глобалізації. Зараз ми стоїмо на порозі нових великих змін – на порозі епохи "зеленої економіки". Вперше термін "зелена" економіка був наведений у публікації "Blueprint for a Green economy", яка була присвячена економічному обґрунтуванню концепції сталого розвитку.

Зелена економіка - напрям в економічній науці, в межах якого вважають, що економіка є залежною від природного середовища, в якому вона існує і є його частиною [2]. Зелена економіка, як і звичну нам, характеризують обсяги інвестування в її окремі сфери. Інвестування в сфері зеленої економіки ще називають екологічними або зеленими інвестиціями.

Зелені інвестиції - це, в основному, інвестиційні залучення, направлені на компанії або проекти, присвячені збереженню природних ресурсів, виробництву і відкриттю нових альтернативних джерел енергії, введенню проектів очистки води або повітря і екологічно свідомих бізнес-проектів.

Основними напрямками здійснення «зелених» інвестицій є:

- підвищення енергоефективності старих і нових будівель;
- перехід до альтернативних джерел енергії (вітер, сонце, біомаса, геотермальна);
- підвищення довіри до збалансованого розвитку транспорту;
- стимулювання екологічної інфраструктури планети, включаючи питну воду, ліси, ґрунти, рифи;
- підтримка сталого сільського господарства, в тому числі органічного виробництва.

Таким чином, визначають близько десяти пріоритетних галузей, в яких необхідні і можливі зміни: водне та лісове господарство, енергетика, с. -г., промисловість, будівництво та запровадження енергозберігаючих технологій, ЖКГ, поводження з відходами.

Найбільший обсяг "зелених" інвестицій в світі у рамках екологічно орієнтованих заходів, передбачених державними пакетами дій з відновлення економіки, припадає на такі країни, як: Китай – 22 300 млн. євро, Японія – 12 300 млн. євро, Республіка Корея – 9 300 млн. євро, Франція – 5 700 млн. євро, Данія – 700 млн. євро та Бельгія – 118,8 млн. євро. Показники в Україні є значно нижчими. Так, найбільші видатки державного бюджету на охорону навколишнього середовища були у 2016 р., і становили 4772 млн. грн. Проте, починаючи з 2017 р. сума видатків щорічно зменшувалася та за 9 м. 2018 р. становила 2597 млн. грн. (рис. 1).

Слід зазначити, що основною проблемою розвитку України є недостатня увага до основних чинників «сталого розвитку». Сталий розвиток передбачає зміцнення трьох взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих факторів: охорона навколишнього середовища, соціальний та економічний розвиток. Залучення «зелених» інвестицій, в свою чергу, є шляхом розв'язання проблеми занепаду того самого важливого фактора, який спричинений завдання шкоди навколишньому середовищу: неекологічним підприємством (викидами використаної сировини в навколишнє середовище), відсутністю вторинної переробки, неефективного використання природних ресурсів та їхнього прискореного виснаження (вугілля, нафта, газ, деревина, та ін.).

Рис. 1 - Видатки Державного бюджету України на охорону навколишнього природного середовища *

*Джерело: [3]

Проблема неекологічного підприємства існує через бездіяльність держави у вирішенні цього питання. Держава має дотримуватися жорсткої політики задля забезпечення екологічної безпеки природи, здійснювати її вона може шляхом введення наднормових штрафів, які стимулюватимуть підприємця шукати альтернативні шляхи вирішення проблеми. Оптимальним шляхом вирішення подібної ситуації є залучення «зелених» інвестицій, які призведуть до її зникнення.

Проблема відсутності вторинної переробки це причина неефективного використання ресурсів з боку підприємств. В Україні, за даними Мінрегіонбуду, щорічно викидають близько 10 млн. тонн сміття, з яких лише 600 тисяч йде на вторинну переробку чи спалюється. Решта захоронюється на звалищах, яких, за офіційними даними, в Україні понад 6 тисяч. Вони займають 9 тис. га. У Верховній Раді зареєстровано одразу кілька законопроектів, які змінюють підхід до поводження з твердими побутовими відходами. Так, Проект закону про упаковку та відходи упаковки №4028 передбачає закріплення принципу «виробник платить за упаковку» [4]. Законопроект пропонує виробникам товарів самостійно збирати та здавати на повторну переробку вторинну сировину або ж укласти договори зі спеціалізованими організаціями. Крім того, встановити більш жорстку відповідальність за порушення правил поводження із побутовими відходами. Отже, мета законопроекту – забезпечити фінансування роздільного збору відходів для їх повторної переробки [5].

Проблема неефективного використання природних ресурсів може бути вирішена шляхом впровадження новітніх технологій. Очевидно, що поклади «чорного золота» не вічні та електроенергія не зможе постійно добуватися таким дорогим та неекологічним шляхом експлуатації ТЕС. Теплогенеруючі

підприємства різних видів власності майже не інвестують в будівництво нових енергоблоків. За оцінками фахівців, Україні потрібно близько 17 млрд. дол. США для модернізації застарілих енергоблоків та приведення існуючих ТЕС у відповідність до екологічних нормативів, тому зараз є сенс поступово відходити від застарілих методів [4]. Відомим та найрозповсюдженішим екологічним методом вироблення електроенергії є ГЕС. В Норвегії, наприклад, доля цих станцій в сумарному виробленні становить 98%, а в Парагваї взагалі усі 100%. На жаль, такий метод виробітку енергії практично неможливо реалізувати на всій території України (зараз 7% від загального видобутку) через надто повільну швидкість течії, проте є місця де швидкість річок дуже велика, і цими місцями є гори. Тож було б досить ефективно розвинути ГЕС у місцях гірської місцевості, де ефективність видобутку була б найвищою, наприклад, в Карпатах. Досить ефективними в Україні могли б виявитися альтернативні джерела енергії: вітрові, сонячні станції. Найефективніше вони могли б себе проявити на півдні України, оскільки сонячна активність найбільш розповсюджена в крайніх південних точках, там могли б розміститися сонячні батареї, які, принаймні, могли б забезпечувати місцеві поселення. Завдяки постійним вітрам територія України є досить придатною для використання вітрових станцій, вони могли б простягатись уздовж усього узбережжя Чорного та Азовського морів.

Отже, звертаючи увагу на все вищезазначене, маємо змогу дійти висновку, що залучення зелених інвестицій в економіку України дуже важливе для всієї держави. Звичайно, такий вид інвестицій є досить незвичним для звичайного українця, оскільки може здатися, що існує велика кількість важливіших проблем, однак ми всі повинні розуміти, що в довгостроковій перспективі можуть мати місце непередбачувані наслідки. Держава має стимулювати громадян до залучення зелених інвестицій та сама впроваджувати нові програми задля більш ефективного та екологічного використання ресурсів.

Література:

1. Зелена економіка – порятунком людства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dossier.org.ua/zelena-ekonomika-poryatunok-lyudstva>
2. Шуміло О.М., Екологічні (зелені) інвестиції: правовий аспект/ О.М. Шуміло// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – 2015. – Вип. 15(2). – С. 81-84. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/84786/pravo/ekologichni_zeleni_investitsiyi
3. Як збільшити інвестиції в екологію. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukr.lb.ua/blog/vasiliy_golyan/412885_yak_zbilshiti_investitsii_ekologiyu.html
4. Проект Закону про упаковку та відходи упаковки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58083
5. Сортировать мусор, чтобы не утонуть в нем. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/projects/cities/2018/12/19/643607/>
6. Зелені інвестиції | Економічна правда. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2011/09/22/298638/>
7. Норвегия готовится первой в мире полностью перейти на "зеленую энергетику". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.segodnya.ua/world/europe/norvegiya-gotovitsya-pervoy-v-mire-polnostyu-pereyti-na-zelenuyu-energetiku-1104346.html>